

завдання, допомогти повернути втрачені навички, адаптувати середовище проживання, навчання, праці та спілкування, виготовити і підібрати адаптивне обладнання [2].

Місцем професійної діяльності ерготерапевтів є лікарні, реабілітаційні центри, заклади постійного догляду за особами похилого віку і хворими дітьми, школи, соціальні і громадські організації, підприємства. Ерготерапевт може надавати спеціалізовану допомогу вдома і займатися приватною практикою [2].

Отже, поняття «ерготерапія» має різні визначення, проте його сутність і цілі ерготерапії зводяться до одного: збільшення можливостей клієнта жити повноцінним життям відповідно до його бажань і потреб в контексті оточуючого його фізичного, соціального та культурного середовища.

Перспективи подальших досліджень. Перспективою наших подальших досліджень є вивчення питання зарубіжного досвіду навчання ерготерапевтів з метою створення освітньої програми для підготовки ерготерапевтів першого бакалаврського рівня вищої освіти, що відповідає Мінімальним Стандартам WFOT.

Література:

1. World Federation of Occupational Therapists [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.wfot.org/>
2. Нова реабілітаційна спеціальність «Ерготерапія» – починаємо в Україні: матеріали конференції (24 квітня 2017 року, м. Львів). – ВНЗ Український католицький університет (УКУ), [Електронний ресурс УКУ].
3. American Occupational Therapy Association (2014). Американський журнал ерготерапії, 68 (Дод. 3), С. 25 – 33 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aota.org/About-Occupational-Therapy/Professionals/EBP/Cost-Effective-Health-Care-Reform.aspx>
4. Физическая терапия и эрготерапия как новые специальности для Республики Таджикистан: методическое пособие / Е.В. Клочкова, С.Б. Мальцев – Душанбе, 2010. – 46с.

Литвиненко В.А.

Lytvynenko V.A

HEALTH STRENGTHENING TECHNOLOGIES IN PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS OF PHYSICAL THERAPY, ERGOTHERAPY

The article contents theoretical foundation and provides a solution of problems of professional training of future specialists of physical therapy and ergotherapy for the use of health strengthening technologies; also formulated the basic concept of training of future specialists of physical therapy and ergotherapy.

Keywords: professional training, future specialists of physical therapy, ergotherapy; health strengthening technologies.

ЗДОРОВ'ЯЗМЦНЮВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ

Стаття присвячена обґрунтуванню проблеми застосування здоров'язміцнювальних технологій в професійній підготовці майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, також розглянуто основні характеристики професійної підготовки фахівців з фізичної терапії, ерготерапії.

Ключові слова: професійна підготовка, майбутні фахівці з фізичної терапії, ерготерапії, здоров'язміцнювальні технології.

Постановка проблеми. Зміни в соціально-економічній та культурологічній сферах, які можна спостерігати в Україні протягом останніх двох десятиліть, зумовили нагальну потребу перегляду підходів у галузі освіти, зокрема вищої освіти. Проблема формування здоров'я молоді є найважливішим важелем розвитку суспільства, загальнолюдської культури в цілому. Отже, одним із необхідних завдань професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії в умовах сучасної вищої школи, є впровадження в освітній процес гуманістичного підходу та інноваційних підходів. Гуманістичний підхід передбачає, що кожна людина є унікальною, що дає їй можливість розвиватися та збагачувати свій життєвий та професійний досвід.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями підготовки фахівців з фізичного виховання, фізичної реабілітації займалися науковці (О. Ажиппо, Н. Белікова, О. Вацеба, А. Вовканич, С. Гаркуша, П. Джуринський, М. Дутчак, С. Євсєєв, С. Єрмаков, Л. Іванова, А. Конох, Т. Круцевич, В. Кукса, Ю. Лянной, О. Марченко, В. Мухін, С. Попов, А. Шевцов та ін.). Вітчизняні науковці з проблем здоров'я (Н. Башавець, Н. Белікова, Ю. Бойчук, Г. Воскобойнікова, М. Гончаренко, М. Гриньова, П. Джуринський, В. Єфімова, Є. Захаріна, О. Іонова, О. Міхеєнко, В. Оржеховська та ін.).

Мета дослідження теоретичне обґрунтування застосування засобів одноборств в системі здоров'язміцнювальних технологій в професійній підготовці майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії.

Об'єкт здоров'язміцнювальні технології в системі вищих навчальних закладів.

Предмет застосування одноборств в системі здоров'язміцнювальних технологій з майбутніми фахівцями з фізичної терапії, ерготерапії.

Методи дослідження методи теоретичного аналізу й узагальнення науково-методичної літератури; педагогічні методи дослідження: анкетування, опитування, бесіди, спостереження; тестування рухових якостей; педагогічний експеримент.

Викладення основного матеріалу та обґрунтування отриманих результатів. Потреба у русі є однією із загальнобіологічних особливостей організму, яка відіграє важливу роль в його життєдіяльності. Формування людини на всіх етапах еволюційного процесу відбувалося у нерозривному зв'язку з активною м'язовою діяльністю, яка стала одним із основних чинників, які забезпечують постійність внутрішнього середовища організму, його гомеостаз. Зв'язок фізичної активності зі станом здоров'я людини незаперечним, оскільки саме вона належить до числа основних чинників, які визначають рівень обмінних процесів організму і стан його кісткової, м'язової і серцево-судинної систем [5].

Під впливом занять фізичними вправами розширюються функціональні і адаптаційні можливості серцево-судинної і дихальної систем, опорно-рухового апарату, підвищується активність ферментативних реакцій, зростає інтенсивність окислювально-відновних процесів у тканинах, підвищується резистентність організму до дії несприятливих чинників зовнішнього середовища, поліпшується пам'ять, знижується дратівливість, нормалізується сон [4, 5].

Фізична активність, систематичні заняття фізичними вправами є ефективними, потужними засобами мобілізації резервних можливостей людини, формування різних пристосувальних реакцій організму (окремих його органів, функцій, систем), які здатні ефективно та повноцінно функціонувати в несприятливих умовах зовнішнього середовища. Фізична активність тісно пов'язана з трьома аспектами здоров'я: фізичним, психічним і соціальним і протягом життя людини відіграє різну роль.

На думку О.І. Міхеєнка, здоров'я – це динамічний стан життєдіяльності людини, який визначається: здатністю організму до саморегуляції, підтримання гомеостазу, самозбереження та самовдосконалення соматичного і психічного статусу за оптимальної та гармонійної взаємодії всіх різнорівневих систем фізичного тіла; адекватним і гармонійним інформаційним, енергетичним, речовинним обміном між організмом людини і навколишнім середовищем, між людиною і суспільством; можливостями резервно-компенсаторних механізмів; ступенем чистоти внутрішнього середовища організму; рівнем виконання біологічних та соціальних функцій [4].

Як показує аналіз науково-методичної літератури, в студентів, які систематично займаються фізичною культурою і спортом, спостерігається досить висока активність на заняттях, у них підвищується впевненість в своїх силах, їм притаманний високий життєвий тонус, більшою мірою їм властивий оптимізм та наполегливість.

Водночас, слід наголосити, що напрямки та організаційні форми використання масових оздоровчих, фізкультурних і спортивних заходів в умовах вищих навчальних закладів залежать від статі, віку, стану здоров'я, рівня фізичної і спортивної підготовленості тих, хто займається, а також від наявної спортивної бази, традицій ВНЗ та інших умов [2].

На сучасному етапі в системі професійної підготовки фахівців у ВНЗ у зв'язку із пошуками й розробками наукових підходів до організації ефективного навчального процесу необхідно використовувати здоров'язміцнювальні технології, які набувають все більш широкого впровадження. А відтак, розробці та впровадженню підлягають новітні оздоровчі технології з підвищення адаптаційних можливостей організму майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії у процесі їх професійної підготовки, вивчення індивідуальних особливостей їх організму з урахуванням гуманістичного підходу.

Як зазначає науковець О.І. Міхеєнко, здоров'язміцнювальні технології є сукупністю засобів, способів, методик, спрямованих на формування, відновлення, покращення здоров'я, підвищення його рівня, збільшення функціонального потенціалу та резервів захисних сил організму людини з використанням знань, відомостей, які розкривають сутність і механізм їх оздоровчої дії, організаційні й методичні особливості застосування) [4].

На думку Г. М. Арзютова, застосування засобів одноборств в системі здоров'язміцнювальних технологій зі студентами дозволяє: підвищити рівень їх фізичної підготовленості; сформуванню життєво необхідні рухові навички і вміння; сформуванню елементарні навички і елементи техніки боротьби; виховати морально-вольові якості. Згідно результатів досліджень метою застосування початкових елементарних технічних дій з боротьби має бути формування навичок початкових і підготовчих дій за рахунок високого емоційного збудження, характерного для цих умов, а також розвитку спеціальних фізичних та

координаційних навичок. Завдання використання елементів одноборств полягають в набутті навичок збереження статистичної стійкості в умовах протиборства та навичок динамічного збереження стійкості в умовах протиборства [1].

Ю. Г. Коджаспиров стверджує, що для зацікавлення великих верств населення до фізичної культури можна використовувати ігри з елементами одноборств, а також вправи борця, оскільки емоційний фон на заняттях краще всього забезпечується за рахунок контакту з партнером в умовах протиборства [3].

Отже, застосування елементів одноборств саме в контексті здоров'язміцнювальних технологій з майбутніми фахівцями з фізичної терапії, ерготерапії є потужним мотиваційним фактором за рахунок високого емоційного фону, але без характерних для протиборств жорстоких конфліктних ситуацій.

Висновки. Найактуальнішим напрямком професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії є збереження та зміцнення їх здоров'я, формування навичок здорового способу життя, підвищення їх фізичного розвитку та фізичної підготовленості, комплексного розвитку рухових здібностей.

Аналіз науково-методичної літератури показав, що рухова активність, оздоровчі заняття із застосуванням засобів одноборств є ефективними, потужними засобами мобілізації резервних можливостей, формування різних пристосувальних реакцій організму (окремих його органів, функцій, систем), які здатні ефективно та повноцінно функціонувати в несприятливих умовах зовнішнього середовища.

Отже, реалізація необхідних здоров'язміцнювальних технологій щодо свідомого ставлення до здоров'я базується на отриманні студентами необхідних знань, умінь і навичок фізичного та психічного здоров'я. Однією з необхідних складових впровадження здоров'язміцнювальних технологій з майбутніми фахівцями з фізичної терапії, ерготерапії студентів є впровадження гуманістичного підходу та застосування інноваційних методик.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в практичному впровадженні методики із застосуванням засобів одноборств в системі здоров'язміцнювальних технологій з майбутніми фахівцями з фізичної терапії, ерготерапії.

Список використаної літератури:

1. Арзютов Г. М., П. М. Агеєв, С. В. Саенко. Методика ефективного навчання техніки в єдиноборствах // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / Фізична культура і спорт. Зб. наук. праць за ред. Г. М. Арзютова. К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. Випуск 12. С. 3–8.
2. Грязев М.В. Самбо как средство физического воспитания студенческой молодежи: Учебное пособие. Тула: Изд. ТулГУ, 2006. 112 с.
3. Коджаспиров Ю. Г. Игровые элементы борьбы / Ю. Г. Коджаспиров // Физическая культура в школе. 2006. № 3. С. 30–33.
4. Міхеєнко О. І. Підготовка майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій: теоретико-методичні аспекти : [монографія]. Суми : Університетська книга, 2015. 316 с.
5. Мухін В.М. Фізична реабілітація: Підручник К.: Олімпійська література, 2000. 422 с.